

HINKU-tavoitteissa eteneminen 2024 Kasvatus- ja opetuslautakunta

HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT, KASVATUS JA OPETUS

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Monipaikkatekeminen (etä- ja lähityö) mahdollisuutena ja työhyvinvoinnin edistäjänä.	Henkilöstön tyytyväisyys 4/5 työn tekemiseen monipaikkaisesti.	Valmis ✓
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Ruokahävikin tutkiminen ja edelleen vähentäminen Lempäälän lukiossa yhteistyössä palvelutuottajan kanssa.	Ruokahävikkiraportointi (seuranta ja arviointi).	Valmis ✓

OPETUSPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Työmatkasiirtymät tehdään harkitusti. Suositetaan etätoteutusta kokouksissa, silloin, kun se tarkoituksenmukaista.	Kokouksia järjestetään osittain etäyhteydellä. Siirtymissä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan yleisiä kulkuneuvoja tai kimpakyytejä, jos matkaa ei voi kulkea kävellen tai pyörällä.	Valmis ✓
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuotanto	Tehdään kestäviä ja keskitettyjä sekä kustannustehokkaita hankintoja.	Koulujen työjärjestyksissä huomioidaan jakso-opiskeluvuorottelu rinnakkaisluokkien kesken, joka mahdollistaa kustannustehokkaan oppikirjahankinnan. Sähköistä Aivot-materiaalia käytetään oppilaslaitehankintojen vuosisuunnitelman mukaisilla luokka-asteilla.	Valmis ✓

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Eheä maan- käyttö ja kes- tävä liikenne	Kestävä liikkumi- nen Tehdään vain tar- peellisia matkoja, suositaan julkista liikennettä ja kimp- pakytejä, suunni- tellaan matkusta- mista, kuljetaan ja- lan tai pyörällä, yh- distellään eri kulku- muotoja, valitaan ympäristöystävälli- sempi polttoaine tms.	Varhaiskasvatuksen liikuntajelppien osaamista hyödynnetään aktiivisesti niin henkilöstön kuin las- ten ja perheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Varhaiskasvatuksessa järjestetään erilaisia liikun- tatapahtumia asiakasperheille. Lähiympäristöön kohdistuvat retket tehdään las- ten kanssa pääosin kävellen. Varhaiskasvatusyksiköiden johtajat viettävät koko- naisen päivän yksikössä, jolloin turhat siirtymät päivän aikana jäävät pois. Suosimme Teams-palavereita, jolloin vältetään tur- hilta siirtymiltä.	Val- mis
Uudistuva energian tuo- tanto ja kulu- tus	Tuodaan ympäristö- ja ilmastokasva- tusta/-asioita esiin omassa työnteossa aktiivisesti lapsille ja huoltajille, sekä kuntalaisten kanssa asioidessa. <ul style="list-style-type: none"> Vihreä lippu päiväkodit	Varhaiskasvatuksen lapsille toteutetaan säännöllis- esti Kierrätysseikkailu-peliä, jonka avulla opetel- laan kestävän kehityksen taitoja ja kierrätystä. Siivouspuolen kanssa tehdään aktiivisesti yhteis- työtä kierrätyksen osalta - jäteastioita lisätty jokai- seen päiväkotiin. Huoltajille järjestetty infotilaisuuksia kestävän ke- hityksen asioista ja myös huoltajat ovat päässeet osallistumaan Kierrätysseikkailu-peliin. Valtakunnallinen ja paikallinen varhaiskasvatus- suunnitelma ohjaavat kestävän kehityksen toteut- tamista varhaiskasvatuksessa. Yhteistyössä ruokapalveluiden kanssa on kehitetty keinoja ruokahävikin vähentämiseksi päiväko- deissa.	Val- mis

		Varhaiskasvatuksessa toimii aktiivinen kestävän kehityksen työryhmä ja jokaisessa päiväkodissa on KeKe -vastaava.	
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kestävät ja keskitetyt hankinnat varhaiskasvatuksessa ja materiaalitehokkuus.	<p>Pyritään tukemaan hankinnoilla ympäristöystävällisesti tuotettuja tuotteita.</p> <p>Aina kartoitetaan hankinnan todellinen tarve sekä onko tarve ostaa omaa, vai onnistuisiko esimerkiksi lainaaminen tai vuokraaminen.</p> <p>Varhaiskasvatuksen hankinnat tehdään keskitysti, ei yksikkökohtaisesti.</p> <p>Hyvä hankinta on sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja ekonomisesti kestävä.</p> <p>Hankinnoilla voidaan vaikuttaa niin ihmisoikeuskysymyksiin kuin ympäristön hyvinvointiin.</p>	Valmis

RUOKAPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	<p>Hävikkiruoan vähentäminen yhteistyössä tuotantoketjun eri vaiheissa.</p> <p>Pyritään vaikuttamaan ja ohjaamaan kestävään elämäntapaan ruokakasvatuksen keinoin yhdessä kunnan eri toimijoiden kanssa osallistaen kuntalaiset.</p> <p>Vastuullisuussuunnitelman valmistuminen.</p>	<p>Uuden jätelain myötä hävikin mittaaminen tulee entistä tarkemmaksi, joka edistää tiedolla johtamista kokonaisvaltaisemmin. Hävikkiruoan hyödyntämistä pyritään lisäämään tarvittaessa laajemmin yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.</p> <p>Ruokakasvatus on osana arkea ja sitä edistetään ruokakasvattajan avulla yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa</p> <p>Vastuullisuussuunnitelmalla pyritään edistämään myös Hinku- tavoitteita sekä edistämään tavoitteita edistää kestävää elämäntapaa poikkihallinnollisesti.</p>	Toteutuksessa, aikataulussa

HAKKARIN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Digitaalisten materiaalien käytön lisääminen oppilaiden omien Chromebookien myötä.	Selvitetään mahdollisuuksia luopua vähitellen esimerkiksi tehtäväkirjoista.	Toteutuksessa, ei aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin edelleen vähentäminen	Oppilaskunnan osallistaminen biojätteen vähentämiseen kilpailuin ja teemapäivin. Ilmastoturitoiminnan vakiinnuttaminen.	Valmis
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Pyritään edelleen edistämään joukkoliikenteen ja saasteettomien kulkutapojen käyttöä.	Oppilaiden ja henkilökunnan osallistaminen. Mittareina joukkoliikenteen käyttö sekä jalkaisin ja pyörällä kouluun tulevien määrä.	Toteutuksessa, aikataulussa

KANAVAN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Oppilaat oppivat lisää kierrätyksestä. Koulun materiaalihankinnat tehdään ympäristövaikutukset tiedostaen. Henkilökunnan työkäytäntöjen ympäristövaikutusten tiedostaminen. Tietoisuuden lisääminen, mitä vaikutuksia hävikkiruualla on.	Huomioidaan asianmukainen kierrättäminen, Suunnitellaan ja toteutetaan materiaalien uusiokäyttöä. Ruokahävikin vähentämiseksi teemaviikko, yhteistyössä keittiön kanssa.	Valmis

Kehittyvä ilmasto-työ	Vaikuttamisen oppiminen, oppilaiden osallistaminen ilmastotyöhön. Energian säästö.	Energiansäästöön mm. valojen sammuttaminen / automatisoitu. Aurinkovoimala koulun katolla.	Valmis
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Koulu- ja työmatkaliikkumisen aktivoiminen. Havaintojen tekeminen ja kehittämiskohteiden etsiminen elinympäristössä.	Henkilökunnalle mahdollistetaan kunnan yhteisiin palavereihin osallistuminen etänä. Oppilaita ja henkilökuntaa kannustetaan liikkumaan pyöräillen tai kävelemällä sekä mahdollisuuksien mukaan julkista liikennettä hyödyntäen.	Valmis

KELHON KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen	Koulun yksi isoimmista teemoista on saada ruokahävikki pienemmäksi valistamalla ja asenteita muuttamalla.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Jätteiden lajittelu	Luokissa on keräysastiat paperille, pahville ja sekajätteille. Lapsia ohjataan kierrättämään ja laittamaan jätteet oikeisiin astioihin. Välillä pidetään yllätystarkastuksia, onko jätteet lajiteltu oikein.	Toteutuksessa, aikataulussa
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Suositaan mahdollisimman paljon hyötyliikuntaa.	Katastrofaalisen huonojen Move-testien tulosten seurauksena pyritään liikkumaan aktiivisesti ja luokaineiden oppitunneillekin on lisätty liikuntatuokioita.	Toteutuksessa, aikataulussa

KULJUN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Energiankulutuksen vähentäminen ja keinojen oppiminen	Kannustetaan oppilaita ja myös henkilökuntaa sammuttamaan valot ja laitteet (esim. tietokoneet ja tulostimet), kun niitä ei tarvita. Energiatehokkaiden laitteiden ostaminen koululle mahdollisuuksien mukaan.	Valmis

Kehittyvä ilmastotyö	Ympäristötietoisuuden lisääminen	Järjestetään oppilaille ympäristöaiheisia projekteja ja retkiä, joissa he oppivat lisää ilmastomuutoksesta ja kestävästä kehityksestä. Asiantuntijoiden kutsuminen kouluun pitämään työpajoja tai tunteja aiheesta.	Valmis ✓
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Ympäristöystävällisyys, kunnan kohotus	Kannustetaan oppilaita ja henkilökuntaa kulkemaan koulu- ja työmatkat kävellen, pyöräillen, julkisella liikenteellä sekä kimpakyydeillä. Pyöräily- ja kävelykampanjoiden järjestäminen kannustaa liikkumaan ympäristöystävällisemmin.	Valmis ✓

KUOKKALAN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kulluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen	Jatketaan viime vuonna aloitettua kampanjaa ruokahävikin vähentämiseksi.	Toteutuksessa, aikataulussa ●
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Energiankulutuksen vähentäminen	Sammutetaan luokista valot päivän päättyä. Opetetaan ops:in mukaisia tavoitteita energian kulutuksesta.	Toteutuksessa, aikataulussa ●
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Ympäristöystävällisyys	Kannustetaan oppilaita ja henkilökuntaa tulemaan kävellen tai pyörällä kouluun.	Toteutuksessa, aikataulussa ●

LASTUSTEN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Kehittyvä ilmastotyö	Huolehdimme koulun pihan hiilinieluista, pitämällä huolta olemassa olevista puista ja lisäämällä uusia puuntaimia.	Yhteistyössä kyläyhdistyksen kanssa istutamme koulun piha-alueelle uusia puuntaimia. Monialaisissa opintokokonaisuuksissa suojellemme koulun pihassa jo olevia puita.	Valmis ✓

LEMPOISTEN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Keskitettyt, kestävät hankinnat. Lajittelu: kartonki, paperi, lasi, metalli, muovi ja biojäte. Patteri ym. SER-keräykseen. KEKE-vastaava kuljettaa.	Koulun tilaukset keskitetysti koulusihteerin kautta. Koulussa on riittävät kierrätysastiat. Opetellaan lajittelemaan eskarista alkaen. SER-jätteelle voisi koululla olla astia.	Toteutuksessa, aikataulussa
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Energiansäästö.	Valojen sammuttaminen aina, kun tila tyhjenee. Ikkunat pidetään kiinni.	Toteutuksessa, aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen.	Oppilas syö sen minkä ottaa.	Toteutuksessa, ei aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen.	Biovaaka kertoo oppilaalle ruokahävikin määrän.	Toteutuksessa, aikataulussa

MATTILAN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Energian säästö	Valojen sammuttaminen käyttämättömistä tiloista. Sammuta valot, kun lähdet!	Toteutuksessa, aikataulussa

Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen	Syödään, mitä otetaan. Ruokapalvelu kiinnittää huomiota siihen, kuinka paljon ruokaa tulee koululle. Hävikin määrä on suoraan verrannollinen oppilaille maistuvaan ruokaan. Hävikin vähentäminen myymällä ruokaa ulos.	Toteutuksessa, ei aikataulussa
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Jätteiden lajittelu	Jätteiden lajitteluasiat käytössä joka luokassa, ongelmajätteet opehuoneeseen. Kiinteistöhoitaja huolehtii kierrätykseen. Oppilaat huolehtivat eri jätteistioden viikoittaisen tyhjentämisen.	Toteutuksessa, aikataulussa
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Pyöräillen tai kävelen kouluun	Oppilaita kannustetaan kulkemaan koulumatkoja kävellen tai pyörällä. Pyöräretkiä Riitiälän lenkki ja frisbeegolfreissu Ylämäelle tai uimaan, oppilaat ymmärtävät, että pyörällä pääsee helposti ja nopeasti paikan päälle.	Toteutuksessa, aikataulussa

MOISION KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kierrätyksen edelleen kehittäminen	Tänä lukuvuonna keskitytään erityisesti löytötavaroiden kierrätykseen ja hyödyntämiseen. Ohjaajien hyödyntäminen vastuun jaossa ja organisoinnissa. Löytötavaroiden palautumista oikeille omistajille tehostetaan. Osaa tavaroista pestään ja hyödynnetään varavaatteina. Tavarat, jotka eivät palaudu omistajilleen, toimitetaan säännöllisesti asianmukaisiin kierrätyskohteisiin/ keräyksiin.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen	Ruokakasvatus. Kannustetaan ottamaan ruokaa sen verran, mitä myös syödään. Ruokahävikin mittaaminen. Ruokailun teemakuukausi (marraskuu), jolloin ruokailuun ja ruokailutapahtumaan liittyvät asiat painotetusti esillä koko koulussa. Toteutusta suunnitellaan yhteistyössä ruokapalveluiden henkilöstön kanssa. Koululle laaditun ohjemateriaalien hyödyntäminen kaikilla luokka-asteilla. Ruokailutapahtuman ja ruokalan ohjeistus näkyväksi kaikille (ruokalan säännöt näkyviin ruokasaliin). Jatketaan ruokailukierroksia, jolloin oppilaat pääsevät tutustumaan keittiöhenkilökunnan työskentelyyn ja osittain myös tiloihin.	Valmis

NURMEN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Vähemmän ruokahävikkiä	Oppilaat ottavat vain sen määrän ruokaa lautaselteen kuin suunnittelevat syövänsä. asiaa kontrolloidaan henkilökunnan voimin. Joillakin luokilla asiasta ryhmäkisa; tyhjistä lautasesta saa pisteitä ryhmälle.	Toteutuksessa, aikataulussa
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Ympäristöystävällisyys	Kannustetaan oppilaita kulkemaan kouluun kävellen tai pyöräillen aina mahdollisuuksien mukaan. Haastetaan koulun henkilökunta tulemaan töihin pyöräillen vähintään kerran lukuvuoden aikana.	Toteutuksessa, aikataulussa
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Energiakulutuksen vähentäminen	Pidetään valoja päällä koulun tiloissa (luokat, käytävät ja muut tilat) ainoastaan silloin kuin tiloissa on käyttäjiä.	Toteutuksessa, aikataulussa

SÄIJÄN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilannepäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Vähemmän ruokahävikkiä	Oppilaat ottavat vain sen määrän ruokaa lautaselteen kuin suunnittelevat syövänsä. asiaa kontrolloidaan henkilökunnan voimin. Joillakin luokilla asiasta ryhmäkisa; tyhjistä lautasesta saa pisteitä ryhmälle.	Toteutuksessa, aikataulussa
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Ympäristöystävällisyys	Kannustetaan oppilaita kulkemaan kouluun kävellen tai pyöräillen aina mahdollisuuksien mukaan. Haastetaan koulun henkilökunta tulemaan töihin pyöräillen vähintään kerran lukuvuoden aikana.	Toteutuksessa, aikataulussa
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Energiakulutuksen vähentäminen	Pidetään valoja päällä koulun tiloissa (luokat, käytävät ja muut tilat) ainoastaan silloin kuin tiloissa on käyttäjiä.	Toteutuksessa, aikataulussa

SÄÄKSJÄRVEN ALAKOULU, VUOSILUOKAT 0-6

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilanpäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Hävikkiruuan määrän seuraaminen ja vähentäminen.	Hävikin punnitseminen. Hävikin määrän seurantaviikot, jolloin palkinto saavutetusta tavoitteesta. Kiinnitetään huomiota ruokahävikkiin erilaisin teemoin. Ympäristöraatiin kuuluvat oppilaat suunnittelevat hävikkiruokaviikkojen ohjelmaa. Tehdään tutuksi luonnon moninaisuuden tukemista.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Koulun hankintojen ympäristövaikutusten tiedostaminen. Henkilökunnan työkäytäntöjen ympäristövaikutusten tiedostaminen. Oppilaiden osallistaminen kierrätyksen järjestämiseen koulussa.	Huomioidaan asianmukainen kierrättäminen, muovinkierrätystä pyritään saamaan koululle. Suunnitellaan materiaalien uusiokäyttöä. Panostetaan ympäristön siivoamiseen. Ympäristöraatiin kuuluvien oppilaiden hyödyntäminen kierrätyksen suunnittelussa ja järjestämisessä.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Tutustutaan yhdessä oppilaiden kanssa Chromebookeihin ja niiden mahdollistamiin uudenlaisiin digitaalisiin opetusmetodeihin.	Parannetaan oppilaiden ja opettajien ymmärrystä digioppimisesta sekä sen mahdollistamista pedagogisista vaikutuksista.	Valmis
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Kiinteistön energiankulutuksen huomioiminen edelleen jatkuvassa remontissa.	Huomioidaan energiatekniset ratkaisut valaistukseen ja lämmitykseen liittyen.	Valmis

SÄÄKSJÄRVEN YLÄKOULU, VUOSILUOKAT 7-9

Teema	Oma tavoite	Toimenpide	Tilanpäivitys
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Hävikkiruuan määrän seuraaminen ja vähentäminen.	Hävikin punnitseminen. Hävikin määrän seurantaviikot, jolloin palkinto saavutetusta tavoitteesta. Kiinnitetään huomiota ruokahävikkiin erilaisin teemoin. Ympäristöraatiin kuuluvat oppilaat suunnittelevat hävikkiruokaviikkojen ohjelmaa. Tehdään tutuksi luonnon moninaisuuden tukemista.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Koulun hankintojen ympäristövaikutusten tiedostaminen. Henkilökunnan työkäytäntöjen ympäristövaikutusten tiedostaminen. Oppilaiden osallistaminen kierrätyksen järjestämiseen koulussa.	Huomioidaan asianmukainen kierrättäminen, muovinkierrätystä pyritään saamaan koululle. Suunnitellaan materiaalien uusiokäyttöä. Panostetaan ympäristön siivoamiseen. Ympäristöraatiin kuuluvien oppilaiden hyödyntäminen kierrätyksen suunnittelussa ja järjestämisessä.	Valmis
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Tutustutaan yhdessä oppilaiden kanssa Chromebookeihin ja niiden mahdollistamiin uudenlaisiin digitaalisiin opetusmetodeihin.	Parannetaan oppilaiden ja opettajien ymmärrystä digioppimisesta sekä sen mahdollistamista pedagogisista vaikutuksista.	Valmis
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Kiinteistön energiankulutuksen huomioiminen edelleen jatkuvassa remontissa.	Huomioidaan energiatekniset ratkaisut valaistukseen ja lämmitykseen liittyen.	Valmis